

ПРОБЛЕМИ ПОБУДОВИ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра українознавства

Звернення до проблеми побудови правової держави на сучасному етапі розвитку українського суспільства є невинновим. Значною мірою можна стверджувати про існування в сучасній юридичній науці усталених поглядів щодо змісту і сутності цього поняття. Чітке розуміння того, що правова держава є нічим іншим, як формою організації і діяльності державної влади, якій властиві демократичний режим конституційного правління і законності, верховенство права, поділ державної влади та взаємний контроль владних гілок, взаємна відповідальність держави і особи, визнання, гарантування і забезпечення основних прав людини і громадянина, постає як незаперечна річ.

Проблеми, що стоять перед Україною на шляху побудови правової держави, можна попередньо узагальнити наступним чином:

- усі сфери життєдіяльності охоплені системною кризою, особливо вражені економіка та соціальна сфера;
- на рівні керівництва державою відсутнє цілісне уявлення про шляхи виходу з кризи, оскільки кожен уряд, пропонуючи власну програму дій, не несе відповідальності перед суспільством за її виконання;
- продовжується протистояння між законодавчою і виконавчою гілками влади;
- неповага до Конституції та законів є поки що, на жаль, загальною нормою;
- державний апарат знизу до верху пронизаний корупцією, не зменшується загальна злочинність;
- не здійснюється належним чином судово й адміністративна реформи;
- дуже повільно формується органічна національна система права;
- існують істотні проблеми зі свободою інформації, зазнає утиску опозиційна преса;
- має місце масове порушення прав і свобод громадян, особливо в соціально-економічній сфері

Можливими шляхами побудови правової держави в Україні вбачаються наступні:

- створення правового механізму, за допомогою якого можна було б подолати відчуження людини і громадянина від засобів виробництва, власності, від безпосередньої та представницької форм демократії;
- чітка робота законодавчої влади на основі Конституції України і конституційних законів;
- створення системи незалежних, загальних і спеціалізованих судів та інших ланок судової системи України;
- формування у людей (народу України) нового правового мислення, високого рівня правової культури, знань про життєво необхідні закони та вміння використовувати ці закони в повсякденному житті.

Зважаючи на молодий вік української держави та відсутність досвіду державотворення, можна з упевненістю стверджувати, що положення про те, що Україна є правовою державою, які закріплені в Конституції, є суто декларативними. Нам потрібно докласти ще багато зусиль для того, щоб Україна вийшла на той рівень стандартів суспільного, правового та політичного життя, який дасть їй змогу почувати себе рівною серед інших розвинутих демократичних держав.